

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12
Negyedévre ———— 6
Egy hóra ———— 2
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 216. szám.

Péntek, szeptember 23.

A bizonyosság.

— szeptember 23.

A politikával, mint tudományjal foglalkozók újabbant állítják, hogy valamely nemzet igazi közvéleményét nem a különböző pártoknak jutott mandátumok fejezik ki, hanem a különböző párti jelöltekre esett szavazatok száma. Ennek a tételnek, ha mindjárt elméleti értékű is, sok igazsága van, különösen olyan országokban, mint a minő éppen Magyarország, ahol rendkívül különböző az egyes választókerületek szavazóinak száma. Az erdélyi két-háromszáz szavazós törpe kerületek ugyanolyan mandátumot adományozhatnak, mint a fővárosnak egy tizezer szavazós kerülete. Ilyesformán megeshetnék, hogy valamely párt a szavazatok száma szerint többségbe jut, míg a mandátumokban a kisebbség sorsát viseli.

Figyelemre érdemes tehát az a statisztika, a melyet az idej általános képviselőválasztás leadott szavazatairól állítottak össze. Eszerint a képviselőválasztásokon 848.508 polgár szavazott le s ezek közül 412.997 szavazatot jutott a munkapárt jelöltjére. Egy másik adat szerint negyvennyolcas szavazatot volt 270.117, hatvanhetes pedig 565.378.

Még egy esztendő előtt, a koalíció idején ez a jelge járta: a negyvennyolcas ország. A hatvanhetes eltemetettnek mondták, a melynek hirmondókat se hagytak meg. S az erőpróbánál, a legközelebbi politikai vallomástételnél az derül ki, hogy a választóknak több mint kétharmada a hatvanhetes politika hívének vallotta magát s azokhoz a pártokhoz szegődött, amelyek az ábrándok nélkül való, munkát, békét, alkotásokat kereső utakon járnak.

A nemzeti munkapárt diadalát pedig az erkölcsi tartalom tekintetében kiválóan

jelentőssé teszi ez a szám. A magyar politika történetében minden időkig kimagasló eset lesz, hogy egy párt, megalakulása után néhány hónappal, igazabban: csak hetekkel, fél millió szavazópolgárt tudott a hívének, katonájának megszerezni. Minden megfélemlítés, minden lealacsonyítás és meggyanúsítás ellenére, amely ennek a pártnak szervező munkáját gyakran a legdurvább megnyilatkozások kíséretében követte, fél millió polgár állott az urnához és tett tanúságot a maga meggyőződéséről, amely Magyarország számára új, józan, békekereső és reális politikát kívánt.

S ha kétszázötvenöt munkapárti mandátumot nem tekintene a veszteségen kesergő koalíciós társaság a nemzet igazi közvéleményének: — fél millió szavazatot nem létezőnek, jelentéktelen valaminek hirdetni — lehetetlen.

Ez a szám egy újabb, legyőzhetetlen bizonyosság. Apró szépségfoltjai, tühegyre szegezhető hibái talán lehetnek a választásoknak; de egészben véve ez a fél millió szavazat az országnak igazi, öntudatosan megnyilatkozott közvéleményét jelenti, olyan erkölcsi fundamentumot, amelyen a nemzeti munkapárt büszkén vehette át és folytathatja a maga diadalmas politikájával az ország jövőjének sorsának intézését.

Tájékoztató.

Szeptember 24. Megyei állandó választmány ülése.
Szeptember 26. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Október 6., 7., 8., 9. Nagybecskereki országos vásár.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/2 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárásai jelentése.

Szeptember 23.

Barométer súlydó, délután 1-33 órakor: 754.2 mm.

Hőmérséklet: maximum 21.5 C, minimum 10.5 C. Csapadék: —

Felhőzet: Cu—St. 9. Szélirány és erősség: N. 3.

Jóslat a következő 24 órára: Változékony. Széles.

Hűvös. Sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnapi este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = fűrtősfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránnyfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

Dr. Czirbusz Géza.

Lapunk tegnapi számában már hirt adtunk arról, hogy a budapesti tudományos egyetem földrajzi tanszékére a király dr. Czirbusz Gézát, a nagybecskereki főgimnázium országos nevű tudós tanárát fogja kinevezni. Erre vonatkozólag a „Budapesti Hírlap“ a következőket írja:

A király a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére, mint értesülünk, kinevezte Czirbusz Géza dr. piarista tanárt a budapesti egyetem földrajzi tanárának. A földrajzi katedra, melyet előbb Lóczy Lajos töltött be, már két év óta üres volt és betöltése nem kis nehézséggel járt. Az egyetem filozófiai fakultása eleintén a mellett volt, hogy a katedrára meghívja Csánki Dezső országos levéltárost, aki azonban nem akarta mai állását az egyetemi katedrával fölcserélni. Pályázó csak kettő volt a földrajzi tanszékre: Czirbusz Géza és Cholnoky Jenő, aki most a kolozsvári egyetem tanára. A fakultás első helyen Czirbuszt jelölte, második helyen Cholnokyt, az egyetemi tanács azonban a sorrendet megfordítva, Cholnokyt jelölte első helyen. A miniszter a fakultás javaslatát fogadta el és így Czirbusz lett a budapesti egyetemen a a leíró földrajz tanára. Czirbusz most 57 éves ember s ez időszert a nagybecskereki gimnázium tanára. Fiatal korában gyakornok volt

A „TORONTÁL“ tárcája.

Az ibseni dráma emberei.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Írta: Dr. Márfy Károly.

Valami szentivít áhitat üli meg az ember lelket, a mikor Ibsen igéinek fűtanujává szegődik, a tompa, hősnapi érzelmességek poétikus lelki vonatkozások eredőjé lesznek, óva intve mindazon durva üres, mondhatnám, kérges lényegű embereket, kik illetéktelen, sőt csaknem arcátlan ujjakkal bekopognak a norvég szellemi kincs palotájának ajtaján. Istenem, milyen is lehetett Ibsen lelki világának csodás mozaikokból összerakott labirintója. Milyen lehetett a trón, honnan a sokféle tragédiák megszokott, unalmas tirádáinak elhangzása után, mint az új, de régen várva-várt dal hangzott fel az ember, az egyén felmagasztosítása. A trón a ködös Észak álomban merült szelleme lengette át és mégis mennyi napfény csillog a szürke ködön át.

Nem tudok a nagynak ismert író nemzedékek egy alakjánál sem megállani úgy, mint a bibliai megigazolás utján járó vándor. A boldog vándor, aki már célhoz ért. Elérkezett a tökéletesség ama formái megnyilatkozásához, a melyben a költő alkotásának legegységét hagyományozza az utókor számára. Manu, Aischylos, Sophokles, az intervallum kisebb-jelentékenyebb írói, Schiller, Goethe, Shakespeare, Molière, Goldonitól micsoda utat futott be a drámairodalom egészen Ibsenig. A haladás progresszív iránya mellett mégis csigalassúsággal bontakozik ki a dráma világban az általános emberi, nevezetesen az egyéni karakter. Hosszu tizenkilenc századnak kellett a tiszteletben megőszült história nemzetileg ugyan összehúzó, de mégis sokféle differenciálódott drámai talajt elszántani, hogy a termés individualizmusát arat-

hassa. Ibsennek adta a természet ajándékul, hogy az emberi dráma megteremtőjének születhessék.

Jól lehet a hihetetlenül termékeny munkásságu norvég költőre ráfogták laikus ellenségei, hogy drámái homályosak. Ámbár ugyanazek teljes mértékben elismerik drámatechnikája mesterkéletlen egyszerűségét, s mégis átlátszó architektúráját, mindezek mellett és ezek dacára kétség-telenül bizonyos, hogy a legtöbb ibseni színművet éppen az érzelmek mélysége, a nagy átérzések széles skálájú variációja, az individuális benső művészkedés naptiszta reflexe jellemzik. A páratlan norvég költő mindegyik alkotásának középpontjába az embert teszi s mindegyik ember hőse a nagy emberiség végtelen nagy kohójából, az ezer milliórd-ból kivett emberi ember. Nem az „Übermensch“ metafizikai előbukkanása serkenti Ibsent a karakter beállításban, hanem a csak ember.

Vajon nem a mi emberi élet sorsunk csodás, de igaz visszatükröződését látjuk a „Nóra“ végső bucsujelenésében? Modern házasetünk mindennap ismétlődő kombinációit. Ha belelátnánk földi társaink belső világába, hány Stockmannt, hány Solnesset találnánk a nemzeti elhatárolás sokféle színezésében.

Mily szomoruan igazak a Rosmersholm Rebecca Westjei és a Tesman Jörgenek száznál-nalmas sokféleségben mennyiszor vetődnek felszínre a mindennapi élet világszínpadán! A különváló lelki motívumok másrésztől Ibsen drámáiban nem egyhelyütt belevárolódnak az általános emberi elemekbe ép olyaténképen, mint a költői szituációkba.

Mindezek az elforgácsolódások azután bőséges alkalommal szűlték a színpadirodalmi félre-értések, a homályosságok tarka konglomerátumát. És erre elsők közt a Vadkacsa felett immár tengeri kigyóvá nőtt vitatkozás igazol rá. Valaminthogy az is megengedendő, hogy Ibsen az ő sokszor konturokban festett és éppen őt jellemző

rejtelmes érzelmeit a Vadkacsa drámai mélységeibe öntötte tömegesített arányban. Miért beszél-teti el éppen Hjalmar ajkáról az élethivatás ideális fenségségét, miért hivalkodik Hjalmar életfeladatának, munkálkodásának nagyszerűségével? Mert triviális hivalkodás Hjalmar szónoklata az ő jövőndő művészetéről: „Tehetségemet a tökélyre emelem, hogy ép úgy lehessen művészet, mint tudomány. Így határoztam el magam csodálatos találmányomra“. Ő maga pedig a száraz üresség, a tehetetlen bárgyúság. Az élet feladataról való felfogása pedig egyenesen a Gregers Werle sajátos lelki világának és gondolatmenetének szuggesztív visszatükröződése. És amíg mosoly-gunk a gyenge emberpár vergődésén, mely cél nélküli hasztalanságban nyilatkozik meg, végeredményképen igazat adunk Rellingnek. Vezesse életutján a hazugság erejével, ezzel tartja benne, a szegény Hjalmarban a lelket. Mig azonban ő az elérhetetlen magasságba törekszik, a kis Hedvig, az atavisztikus betegség liliomlelkű mártírja lebukik a „tenger“ mélyébe. Oda, ahova a vadkacsa, az embersors symboluma merül. A hinárba, meg a moszatba. A szegény egyéniség-néklükiek monoton temetőjére. Gregers pedig ott áll a „Vadkacsa“ végjelenésében, mint a nemzisi hivatott személyisége a boldog öntudattal, valamely önelégültséggel, hogy ime az Ekdal-családban magasztos eszményt valósított meg, mi pedig, a költő szigorulelkű kritikusa, — csak csóváljuk a fejünket, — mert tudjuk, hogy amit Gregers sugallatán játszanak a színpadon, a kis Hedvig bánatos halála, csak a nagy örök-termézet kegyetlen megnyilatkozása. Ibsen cinikus ridegséggel eleveníti meg alakjait és méri a csapást azokra a gyarló lényekre, akik százalom-mal töltik el a mi vérző szívünket. És mi sirunk és a szemünk meglátnak könyekkel. Mert érezzük, hogy igaz van.

nemzeti muzeumban, majd a piarista brende lépett s több piarista gimnáziumban tanít már harminchat év óta. Legnagyobb munkája a Balbiféle egyetemes földrajz magyar kiadása, melyet teljesen átdolgozott és lényegesen megjavított.

Az „Est” című fővárosi lap Czirbusz Géza kinevezése alkalmából tendenciózusan és fölületesen foglalkozván a kinevezéssel, nagyon megbotránkozik ezen s azt írja, hogy Magyarországon a tudósok pályáját nem a tudományos érdemek döntik el, hanem egészen más szempontok. Konstatálhatjuk, hogy az „Est” nagy tévedésben van, mert ha valaha, úgy éppen Czirbusz kinevezésével, ezuttal egyedül a tudományos érdemet méltányolták. Dr. Czirbusz Géza harminchat esztendeje működik a tanári pályán s európai híri tudós, a kinek tudásáról a külföldi tudósok és a legelkelőbb tudományos folyóiratok minduntalan a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Tudományos és irodalmi működése olyan páratlan gazdag és nagyarányú, hogy valóban csak a legteljesebb rosszakarattal és felületeséggel lehet róla olyan kicsinyléssel nyilatkozni, mint ahogy azt az „Est” teszi.

A budapesti egyetem földrajzi tanszékét méltóbb tudós nem tölthetné be Czirbusznál, aki a földrajzi tudomány és oktatás legmodernebb alapján áll s ennek egyik legerősebb zászlóvivője nálunk, szemben a Lóczy-féle geológiai földrajzi iskolával, a melyet ma már az egész világ vezető tudósai megdöntöttek.

Joggal mondhatni tehát, hogy dr. Czirbusz Géza kinevezése csupán csak szinte késői méltánylása a tudományos érdemnek s az igazi tudásnak s éppen a tudomány érdekében mindenki örvendhet, hogy dr. Czirbusz Géza kerül a budapesti egyetem földrajzi tanszékébe és örvendünk ennek mi is, bár Czirbusznak Nagybecskerekéről való távozása ugyancsak súlyos veszteség Nagybecskerek kulturális életére.

— **A megyei áll. választmány ülése.** Torontál vármegye állandó választmánya ma délután dr. Dellmannics Lajos főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen a hétfői közgyűlés tárgyait készítette elő.

— **Csernoch püspök Nagybecskereken.** Csernoch János megyéspüspök tudvalevőleg holnap délután érkezik meg Nagybecskerekre. A rendőrkapitányság, valamint a püspököt fogadó bizottság ezután kéri fel a Hunyady- és Temesvári-utcák lakóit, hogy az egyházfő méltó fogadtatására holnapra a házakat lobogóval díszítsék fel. A püspök hétfőn délután Felsőmuzslyára megy s az Aradáci-utca lakosait szintén kéri a bizottság, hogy ez alkalommal díszítsék fel a házakat. Ugyancsak kéri a bizottság a fogattulajdonosokat, hogy fogataikat hétfőn délután 3 órára a Ferenc József-téren bocssáskák a püspököt kísérek rendelkezésére.

— **A Sirály-egyesület közgyűlése.** A nagybecskereki „Sirályok” evezős-egyesület tegnap este a Kaszinóban Rév Mór pénzügyi segédtitkár elnöklésével közgyűlést tartott, amelyen a tagok szép számmal vettek részt. A közgyűlésen megállapodtak az egyenruhában s elhatározták, hogy október hó 1-én este a Kaszinó-teremben tarka színpaddal egybekötött táncmulatságot rendez az egyesület, amelyre külön meghívókat nem bocssának ki.

— **Bérmálás Katalinfalván.** Csernoch János megyés püspök, mint már jeleztük, tegnap délután Bégaszentgyörgyről Katalinfalvára ment, ahová délután 5 órakor érkezett. A község határában az előjáróság és képviselőtestület élén Schleich Lőrinc községi jegyző üdvözölte a püspököt, akit hosszú kocsisorral kísérték be a községbe. A templom előtt az iskolás gyermekek állottak sorfalat. Csernoch püspök rövid imát mondott a templomban, majd a paróchián fogadta az előjáróság, képviselőtestület, tantestület, iskolaszék és dalárda tisztelgő küldöttségeit. Este Krecsányi gyermekzenekara és a dalárda sikerült lapionos szerenádott rendezett, majd vacsora volt a pébánián, melyen a község és környék színe-java vett részt. Ma reggel 9 órakor misét és praedikációt mondott a püspök, majd pedig elvégezte a bérmálást. Délben ismét fényes ebéd volt a paróchián. A püspök holnap reggel Klekrekre megy, délután pedig Nagybecskerekre jön.

— **Vitalisnak a bhari haramiának elfogatására** a Tolnai Világlapja 500 korona jutalmat tűzött ki készpénzben, ezt az összeget a nagyváradi kir. ügyesség címére már el is küldötte. Ez az 500 korona annak lesz kifizetve, aki 6 héten belül Vitalist elfogja. A tekintélyes jutalomdíj bizonyára nemcsak derék csendőreinket,

hanem sok magánembert is a haramia üldözésére fogja buzdítani. 63-11.

— **A hivatalos őszi csillagászokkal és kalendáriumsínalókkal örökké hadilábon álló idő** ezuttal is szembeszállt velük. A csillagászok szerint csak ma kezdődnek az őszi, a valóságban azonban már vagy négy hete őszi idő jár s novemberi boru és hűvösség vesz körül bennünket. A szeptemberi melankólikus, de még is olyan szívmelegítő hangulatnak, a vénasszonyok nyarának nyoma sincs s didergünk, fázunk, mint a tél közvetlen küszöbén. Pedig hivatalosan eddig még nyárban jártunk volna s csak ma köszöntene ránk az őszi és pedig a csillagászok szerint este 11 óra 55 perckor, amikor a nap a mérleg jegyébe lép. Ma van az őszi ugynevezett napj-egyenlőség is, amennyiben a nappal olyan hosszú, mint az éjszaka. Ezentul a nappalok egyre rövidebbek, az éjszakák pedig egyre hosszabbak lesznek s egyre növekszik a boru, a sötétség, mert az idő egy csöppet sem tördök azzal, hogy úgy is elég boru van ezen a világon.

— **A nagyikinda—aradi vasut.** A nagyikinda—aradi vasut kikinda—perjamosi és zombolya—lovrini vonalait tegnap a kereskedelemügyi miniszterium kiküldöttjének, Bene György felügyelőnek vezetése alatt felülvizsgálta egy bizottság, mely mindent kifogástalanul rendben talált. Az említett vasutvonalak ünnepélyes megnyitása s a forgalom részére leendő átadása október hó 17-én lesz. A perjamos—aradi vonalrész azonban csak november hó közepén fog megnyílni.

— **Az alispán kérelme az orvosokhoz.** Jankó Ágoston alispán a következő kérelemmel fordul a vármegye területén lakó magánorvosokhoz:

A bakteriológiai intézetek naponta érkező tudósításából látjuk, hogy a kolera járvány mindinkább terjed hazánk területén. A közigazgatási hatóságra hárul a súlyos, de nemes feladat, hogy a járvány terjedését a legnagyobb odaadással és önfeláldozó munkával megakadályozza.

A közigazgatási hatóság legnemesebb tervei csak úgy érhet el eredményt, ha az orvosi kar a rendészeti intézkedéseket orvosi tudományával támogatja.

Kérem a vármegye területén lakó összes magánorvosokat, hogy megfelelő napidíj mellett vállalják el a közreműködést s akik hajlandók a közigazgatási hatóságnak segítségére lenni, szíveskedjenek hivatalomban jelentkezni.

Nagybecskerek, 1910. évi szeptember 21-én.

Jankó, alispán.

— **Az oroszlamosi zsidó-templom fölavatása.** Oroszlamoson most avatták föl az ujonnan épült zsidó imaházat. Az ünnepélyen megjelent dr. Rósa Izso kerületi elnök Schor Ede szegedi főkántor és Schwarcz Mór kántorokkal. Az ünnepi beszédet az örökmécses meggyújtása alkalmával dr. Rosenberg Mór nagyikindai rabbi mondotta. A kántori teendőket a nagyikindai főkántor, az ünnepélyes fölavatást pedig dr. Rosenberg Mór nagyikindai kerületi rabbi végezte. Ezután Steiner József hitközségi jegyző tartott ünnepi beszédet, amelyben megköszönte a mintegy nyolcszáz főből álló ünnepelő közönségnek a megjelenését. Kiemelte beszédében, hogy a zsidó hitközség imaházat elsősorban okányi Schwarcz Lajos nagybirtokos áldozatkészsége létesített, a kinek uradalmi tisztjei szintén nagyobb adományokkal járultak a templom építéséhez.

— **A torontáli koleraveszedelem.** A vármegyében jelentkező koleraveszedelmet a hatóságok erélyes óvintézkedéseinek sikerült annyira elfojtani, hogy az első megbetegedések óta újabb eset nem fordult elő s mindössze egy gyanús beteg van még Torontálalmáson, de ez a beteg is tul van minden veszedelmen. Dr. Haidegger Lajos megyei főorvos, aki bejárta a fenyegetett vidékeket, ma visszaérkezett körútjából s bejelentette az alispánnak, hogy az óvintézkedéseket mindenütt a leg gondosabban foganatosították s hogy a községekben az egészségi állapot a lehető legjobb, úgy, hogy a veszélytől ma már alig kell tartani.

— **Színészhéd.** Dr. Vasziits Endre nagybecskereki ügyvéd, mint a szerb színházi bizottság elnöke, ma délbén vendégül látta a jelenleg Nagybecskereken működő szerb színház összes női és férfi tagjait. A színtársulat Dobrinovits Péter igazgató vezetésével teljes számban megjelent és a helybeli szerb intelligencia több tekintélyes tagjával együtt, a késő délutáni órákig maradt együtt s élénk ovációban reszesítette a házigazdát és szeretetreméltó nejt igazi szerb vendégszeretetükért.

— **Magánmének megvizsgálása.** A magánmének megvizsgálását az idén a következő sorrendben tartják meg a vármegyében: Okt. 8-án a zombolyai járásban, Zombolyán és Magyaracernyán, okt. 10-én a csenei járásban, Gyertyamoson, okt. 11-én a perjamosi járásban, Lovrinban, okt. 12-én a nagyszentmiklósi járásban, Nagyszentmiklóson, okt. 13-án a törökkanizsai járásban, Törökkanizsán, a törökbecsei járásban, egyrészt okt. 13-án, Karlován, másrészt okt. 14-én Meleccén és Törökbecsén, okt. 15-én Nagyikinda városban és járásban, okt. 17-én az alibunári járásban, Alibunáron, okt. 18-án a pancsovai járásban, Pancsován és Francfelden, 19-én az antalfalvai járásban, Ozorán és Torontálvásárhelyen, okt. 20-án a nagybecskereki járásban, Róánécskán és Nagybecskereken, 21-én Nagybecskerek városban és ugyancsak 21-én a Módosi járásban Módoson, a párdányi járásban Párdányon és a bánlakai járásban Zichyfalván.

— **Felhívjuk a figyelmét a Magy. Mercur Bank r. t. (Budapest. V., ker. Gresham-palota) mindenkit érdeklő mai hirdetésére.**

— **Megbüntetett élelmiszerhamisítók.** A nagybecskereki rendőrség legutóbb Friedrich Lőrincné és Dummeldinger Jakabné zsigmondfalvai kofákat hamisított tejfel eladásáért 20 korona pénzbírsággal és fél napi elzárással, Teschler Jánosné szintén zsigmondfalvai kofát pedig ugyancsak tejfelhamisításért 40 korona pénzbírsággal és egy napi elzárással büntette meg.

Színház.

* **A szerb színészet.** A szerb színészek az este Henry Bernsteinnek, a hírneves francia írónak egyik nagyszerű drámáját, a „Baccarat”-ot adták s elismeréssel konstatáljuk, hogy a szereplők kifogástalanul oldották meg nehéz feladatukat. Bakalovic sné kitűnő Bremellné volt, aki érzéssel játszotta el nehéz szerepét. Dobrinovits igazgató Lebour szerepében szintén figyelemre méltó alakítást nyújtott, bizonyosságot téve színészi sokoldalúságáról. Shasseroixt Vazilievics játszotta s a hálás szerep révén sok tapsban volt része, míg Szpaszity Lebour Amadéja szintén tetszett a közönségnek. A kisebb szerepekben jók voltak: Dinity, Dinityné és Szpiridinovity. (A)

TÁVIRATOK

A miniszterelnök itthon.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök, aki ma reggel 9 órakor elutazott Bécsből, délután 2 órakor érkezett meg Budapestre.

Minisztertanács.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kormány vasárnap vagy hétfőn miniszteri tanácskozást tart, a melyen a miniszterelnök a bécsi közös minisztertanács eredményéről számol be.

A delegációk.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Bécsből jelentik, a csütörtökön tartott közös miniszteri tanácskozás n elhatározták, hogy a delegációknak október 12-ikére Bécsbe való összehívását fogják javasolni a királynak.

A pénzügyminiszter exposéja.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint jól értesült forrásból jelentik, L u k á c s László pénzügyminiszter a képviselőház első ülésének egyikén mondja el az 1911-iki költségvetésre vonatkozó exposéját.

A közös költségvetés.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirat.) Mint Bécsből jelentik, a „Neue Freie Presse” mai száma a közös költségvetéssel foglalkozván azt írja, hogy az 1911-iki költségvetés nem fog eltérni az 1910-iki költségvetéstől, csupán a hadseregnél és a haditengerészetnél lesznek többkövetelések.

A kormány a husdrágaság ellen.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint politikai körökben beszélnek, a kormány az őszi folyamán a husdrágaság ellen törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé, amely törvényjavaslat

megengedi a korlátlan husbehozatalt Romániából és Szerbiából.

A bankszabadság meghosszabbítása.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirata) A közös bank szabadságának közeledő lejártá folytán a kormánynak egyik sürgős feladatát fogja képezni a bankszabadság ügyének rendezése. Még e hó végén, vagy a jövő hó elején a banktárgyalásokat újra felveszik, amely tárgyalásokat a magyar kormánynak az osztrák kormányhoz intézendő jegyzéke fogja bevezetni.

A hármasszövetség meghosszabbítása.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Rómából sürgönyzik, az ottani lapok jelentése szerint Magyarország-Ausztria, Németország és Olaszország a hármasszövetségre vonatkozó szerződést 1920-ig változatlanul megújították.

A kolera.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirata) A mai jelentések szerint a koleraveszedelem az országban mindinkább csökkenőben van. Mindössze egy-két újabb gyanús megbetegedés történt, de ezekről sincs még az ázsiai kolera hivatalosan konstatálva.

Sikkasztó bankpénztáros.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bártfáról jelentik, az egyik ottani bank pénztárosa 18.000 koronát elsikkasztott és Amerikába szökött.

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	20.22
Buza (áprilisra)	21.44
Rozs (októberre)	14.64
Rozs (áprilisra)	15.50
Zab (októberre)	15.96
Zab (áprilisra)	16.74
Tengeri (májusra)	11.38

Közgazdaság.

Tenyészszarvasmarha és lódíjazás Nagybecskereken.

A torontálmezei gazdasági egyesület október hó 23-án Nagybecskereken, a vásártéren délelőtt 9 órai kezdettel tenyészszarvasmarha és lódíjazást rendez, mely alkalommal a földművelésügyi miniszter és a torontálmezei gazdasági egyesület által adományozott következő díjakat osztja ki:

A) Pirostarka szarvasmarhák díjazása: 1. csoport. Pirostarka tehenek és 2 éves üszök mint tenyészállatok: I. díj 50 kor. II. díj 2 darab (a 40), 80 kor. III. díj 3 darab (a 30), 90 kor. IV. díj 5 drb (a 20), 100 korona. V. díj 6 drb (a 15), 90 kor. VI. díj 20 darab (a 10), 200 korona. 2. csoport. Pirostarka 1 éves növendék üszök: I. díj 40 kor. II. díj 2 darab (a 30), 60 kor. III. díj 3 drb (a 20), 60 korona. IV. díj 5 drb (a 15), 75 kor. V. díj 8 drb (a 10), 80 kor. VI. díj 15 drb (a 5), 75 korona.

B) Lovak díjazása: 1. Csoport. Szopós csikóval bemutatott anyakancák: I. díj 50 kor., II. díj 2 drb (a 40), 80 kor., III. díj 3 drb (a 30), 90 kor., IV. díj 5 drb (a 20), 100 kor., V. díj 12 drb (a 10), 120 korona. 2. csoport. Kifüzdő tenyészkepeséget ígérő 3-4 éves kancacsikók: I. díj 40 kor., II. díj 2 drb (a 20), 40 kor., III. díj 5 drb (a 15), 75 kor., IV. díj 10 drb (a 10), 100 korona. 3. csoport. 1-2 éves kancacsikók: I. díj 30 kor., II. díj 3 drb (a 20), 60 kor., III. díj 4 drb (a 15), 60 kor., IV. díj 10 drb (a 10), 100 kor., V. díj 11 drb (a 5), 55 korona.

A feltüntetett pénzdíjakra pályázhat minden torontálmezei kisbirtokos tenyésztő saját nevelésű állataival, mely körülmény kívánatra község-elöljárói bizonyítvánnyal igazolandó. Egyes kiváló kisbirtokos tenyésztőket pénzdíjakon kívül a gazdasági egyesület elismerő oklevelével is kitüntetnek. Uradalmak és nagytenyésztők jeles tenyészállatok bemutatásáért a gazdasági egyesület elismerő oklevelével lesznek kitüntetve. A bemutatott állatok megbírást, valamint az odaitelt díjak kiosztását, egy e végből a helyszínen alakítandó szakbizottság fogja végezni.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken ma megtartott heti vásár alkalmával:

buza 50 klgr.	9.20 korona
kétszeres	9.—
rozs	6.—
árpa	4.80
zab	7.—
kukorica (uj)	5.20
repce	9.50
széna I.	7.—
II.	6.—
szalma I.	5.—
II.	5.—
burgonya 1 klgr.	—10
disznóhús I.	1.80
II.	1.70
marhahús I. 1 klgr.	1.20
II.	1.12
borjúhús I.	1.56
II.	1.60
juhús	1.08
zsir	1.68

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

A pancsovai patronage és rabsegélyző egyesület elnökétől.

MEGHÍVÓ.

A pancsovai patronage és rabsegélyző egyesület, miután alapszabályait a m. kir. belügyminiszter ur jóváhagyta, végleges megalakulás céljából 1910. évi október 2-ának d. e. 19 órájkor a kir. törvényték főtárgyalás termében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívom.

Pancsova, 1910. évi szeptember 21.

Stocker Antal,

a patronage és rabsegélyző egyesület elnöke.

803-1.1

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1910. május 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5.16 óra
Szegedről: (motorkocs) d. e. 10 óra 21 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 15 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 34 perc.
Szécsányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocs) délután 1 óra 20 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 28 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 1 óra 50 perckor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 28 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 8 óra 30 perckor.

MUST

dr. BRÁJER LAJOS szőlőjéből.

Literje 36 krajcár.

Kapható: Zápolya-u. 1. sz. a. (a házmesternél).

Gépezés

kerestetik compound
gőzgéphez, vizsgázott,
aki esztergályozni is tud.
Azonnal beléphet.

ÖZV. GUTTMANN JAKABNÉ ÉS FIAI
Nagybecskerek.

802-1.1

TEGYEN

EGY KÁRTYÁRA

5 FILLÉRT

bélyegben, rendeljen nálunk vagy

40 havi K. 3.99
32 „ „ 4.50 részletre
24 „ „ 5.70

Pesti Hazai I. Takarékpénztár sorsjegyet

(804b-5.1)

ÉS NYERHET

már a f. évi október 5-iki húzáson

600.000 KORONÁT.

Ha az első részletet postautalványon hozzánk beküldi, megkapja a sorsjegy számát tartalmazó vételi okmányt és a további részletek portómentes befizetésére szolgáló postatakarékpénztári befizetési lapokat. Ha az első két részlet egyszerre küldetik, a harmadikat ingyen nyugtázzuk. Minden sorsjegy okvetlenül nyer. A legkisebb nyeremény is nagyobb a sorsjegy áránál. Hatósági ellenőrzés mellett megállapított törvényes árak.

Megbízottakat bármely helységben alkalmazunk.

Magyar Mercurbank r.-t., Budapesti,
Ferenx József-tér 5. (Gresham-palota).

DIJNOK

Perlasz községnél 60 K. havi
:: fizetés mellett azonnal ::

alkalmazást nyerhet.

Perlasz, 1910. évi szeptember hó 12-én.

Vuchetich Árpád

800-2.1.

jegyző.

Riessner-kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytongőji

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer. Egyszerű betüzeléssel egész télen ég, miáltal a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés meglakartatik.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázomlás vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség különösen a szoba alsólégrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal
vaskereskedésben az arany kaszához
Hunyadi-utca 606/37.

Oda										Vissza									
Szeged—Karlova—Nagybecskerek.										178.									
Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Motorkeosi menetek				Motorkeosi menetek				V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.				
4702	4704	4714	4708	4710	4716	4720	4719	4709	4715	4713	4707	4705	4701	4701					
I-III.	I-III.	I-III.	II-III. osztály				II-III. osztály				I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					
805	1015	550/815	830	—	—	240	830	ind.	Budapest ny. p. u. (172)	érk.	1100	740	—	405	125	635/1100	720		
945	7925	118	—	—	436	925	827	ind.	Temesvár-Józsefváros (172)	érk.	857	604	—	421	604	528			
1222	1115	307	—	—	820	445	622	ind.	Szeged-Rókus (163)	érk.	622	221	—	1030	345	242			
—	—	—	—	—	—	—	—	ind.	Kecskemét (186)	érk.	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	ind.	Kis-Kun-Félegyháza (136)	érk.	—	—	—	—	—	—	—		
155	1225	332	510	940	620	220	510	ind.	Szeged (163 172)	érk.	1247	606	745	914	237	1234			
205	1230	337	515	945	625	225	505	ind.	Uj-Szeged	érk.	1242	601	740	910	233	—			
206	1237	344	523	953	633	233	457	érk.	Szöreg (172)	érk.	1234	552	731	900	225	1222			
206	1238	347	524	954	634	234	456	ind.	Szöreg	érk.	1233	548	705	859	223	1221			
213	1246	357	532	1000	641	241	449	ind.	*O- és Uj-Szt.-Iván	érk.	1226	541	658	852	215	1213			
218	1251	403	537	1006	646	246	443	ind.	*Vedresháza 3. sz. órház (f. m. h.)	érk.	1220	536	650	845	210	1207			
227	1259	412	545	1012	653	253	437	ind.	*Gyála	érk.	1214	529	644	838	203	1159			
234	106	425	552	1019	700	300	431	ind.	Szerb-Keresztur	érk.	1208	523	637	831	155	1151			
—	—	436	603	1028	710	310	415	ind.	*Kupuzina (r. h.)	érk.	1158	512	620	830	—	—			
258	133	501	619	1044	727	318	407	ind.	Törökkanizsa	érk.	1150	503	612	811	137	1132			
312	146	518	634	1057	741	—	—	ind.	Szanád	érk.	1129	441	540	749	112	1110			
322	155	544	644	1105	751	—	—	ind.	Csóka	érk.	1120	432	530	739	101	1052			
335	209	600	657	érk.	808	—	—	ind.	Tisza-Szt.-Miklós	érk.	—	419	505	726	1247	1044			
349	224	624	711	—	824	—	—	ind.	Pádé	érk.	—	404	452	711	1232	1029			
408	239	640	725	—	838	—	—	ind.	*Esztermajor	érk.	—	349	427	654	1216	1013			
415	252	700	737	—	851	—	—	ind.	Bocsár	érk.	—	337	415	641	1205	1001			
425	304	711	747	—	901	—	—	ind.	Karlova (174)	érk.	—	324	350	630	1153	949			
V.v. 4712	—	Szv. 4706	—	Szv. 4718	—	—	—	érk.	Nagykikinda (174)	érk.	Szv. 4705	Szv. 4717	—	—	—	V.v. 4711			
I-III.	—	I-III.	—	I-III.	—	—	—	ind.	Nagykikinda (174)	érk.	I-III.	I-III.	—	—	—	I-III.			
524	404	719	841	1031	—	—	—	ind.	Nagykikinda (174)	érk.	841	225	—	351	1100	719			
521	225	—	700	—	—	—	—	ind.	Karlova (174)	érk.	—	—	—	—	1242	1052			
444	327	801	—	830	—	—	—	ind.	Beodra	érk.	754	308	—	—	1138	925			
455	337	811	—	840	—	—	—	ind.	*Vincezer	érk.	745	259	—	—	1129	915			
505	347	821	—	850	—	—	—	ind.	Török-Becse-Aracs	érk.	735	249	—	—	1119	905			
550	408	842	—	911	—	—	—	ind.	Kumán	érk.	715	229	—	—	1059	842			
610	426	900	—	929	—	—	—	ind.	Melenze	érk.	657	211	—	—	1041	754			
639	445	919	—	948	—	—	—	ind.	Elemér	érk.	643	157	—	—	1027	736			
701	501	935	—	1006	—	—	—	ind.	Nagybecskerek (173, 179)	érk.	622	136	—	—	1006	708			
718	516	950	—	1021	—	—	—	ind.	Pancsova (179)	érk.	607	120	—	—	950	635			
1238	1061	—	—	—	—	—	—	ind.	Szócány ()	érk.	—	—	—	—	—	125			

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKERÉK.

Külön
Torontáli cipő-osztály.
Telefon 201.

Láttá-e Ön már a
Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F. cég**
uj „ÁRUHÁZÁT”?
Nem? Hát tekintse meg!
Erős férfi bőrstrapa cipőnek ára 3 fut 75 kr. párja.
Torontáli cipők, esernyők, ruhadisz, téliingek nagy választékban.

Külön
Torontáli cipő-osztály.
Telefon 201.

641-x-39

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken